

Úvodní stránka>Právní předpisy a judikatura>Vnitrostátní právní předpisy

Vnitrostátní právní předpisy

Bulharsko

Na této stránce naleznete informace o bulharském právním systému a přehled bulharského práva.

Prameny práva

Vnitrostátní prameny práva

Prameny práva zahrnují:

Ústavu Bulharské republiky (vyhlášena v SG 56/13. červenec 1991, změněna v SG 85/26. září 2003, SG 18/25. únor 2005, SG 27/31. březen 2006, SG 78/26. září 2006 – rozsudek Ústavního soudu č. 7/2006, SG 12/6. únor 2007, SG 12/6. únor 2007, SG 100/18. prosince 2015 [DB1]),

primární právní předpisy a

sekundární právní předpisy.

Judikatura z formálního hlediska není pramenem práva, je však závazná pro orgány činné v trestním řízení.

Evropské a mezinárodní prameny práva

K psaným nástrojům patří Ústava Bulharské republiky, mezinárodní smlouvy, zákony a sekundární právní předpisy (dekrety, nařízení, prováděcí pravidla, směrnice a příkazy).

Normou nejvyšší právní síly je **Ústava Bulharské republiky** (*Konstitutsiata na Republika Balgaria*). Ta stanoví uspořádání, zásady, pravomoci a povinnosti státních orgánů, jakož i práva a povinnosti občanů.

Zákon (*zakon*) je normativní akt, který upravuje *ab initio* nebo na základě ústavy společenské vztahy prostřednictvím ustálených ujednání přijatých v závislosti na předmětu nebo dotčených osobách jedním nebo více legislativními orgány či jejich složkami.

Veškeré legislativní akty musí být vyhlášeny a vstupují v platnost tři dny po vyhlášení, pokud v nich není uvedeno něco jiného.

Schvaluje-li Rada ministrů prováděcí pravidla, nařízení nebo směrnice nebo upravuje-li v souladu se zákony společenská ujednání, která nejsou těmito právními předpisy upravena v rámci její výkonné a správní působnosti, vydá o tom **dekret** (*postanovlenie*).

Prováděcí pravidla (*pravilnik*) jsou normativní akty, které se vydává k provedení zákona jako celku. Stanoví se jimi uspořádání státních a místních orgánů nebo vnitřní řád jejich činnosti.

Nařízení (*naredba*) je normativní akt, který se vydává k provedení určitých ustanovení nebo jiných částí normativního aktu vyšší právní síly.

Směrnice (*instruktsia*) je normativní akt, kterým výše postavený orgán uděluje podřízeným orgánům pokyny k provedení normativního aktu, který vydal, nebo jehož dodržování musí tento orgán zajistit.

Důležité jsou i další nepsané prameny práva, jako jsou **právní obyčeje** (*pravniyat obichay*) a **obecné zásady práva** (*obshtite printsipi na pravoto*).

Za vedlejší pramen práva lze považovat **výkladová rozhodnutí nejvyšších soudů**.

Ústavní soud (*Konstitutsionen sad*) jedná prostřednictvím nálezů, usnesení a nařízení.

Soud rozhoduje o věci samé prostřednictvím nálezů.

Nálezy ústavního soudu jsou vyhlášeny ve státním věstníku do 15 dnů od svého vydání a vstupují v platnost tři dny po vyhlášení.

Hierarchie právních norem

Právním předpisem nejvyšší právní síly je Ústava Bulharské republiky. Nadřazenost práva EU není v Ústavě výslovně stanovena, považuje se však za nadřazené právu vnitrostátnímu.

Mezinárodní smlouvy ratifikované v souladu s ústavním postupem, které byly v Bulharsku vyhlášeny a vstoupily v platnost, se podle čl. 5 odst. 4 ústavy stávají součástí právních předpisů státu. Mají přednost před kterýmkoli ustanovením vnitrostátního práva, které by s nimi bylo v rozporu.

Dalšími normativními akty v pořadí z hlediska právní síly jsou zákony. Výkonné orgány přijímají sekundární právní předpisy, jako jsou dekrety, nařízení, rozhodnutí, prováděcí pravidla, směrnice a příkazy.

Institucionální rámec

Orgány odpovědné za přijímání právních předpisů

Zákonodárná moc je svěřena **Národnímu shromáždění** (*Narodno sabranie*). To může schvalovat, měnit, doplňovat a rušit zákony.

Na základě zákonů **Rada ministrů** (*Ministerski savet*) k jejich provedení přijímá dekrety, příkazy a rozhodnutí. Prostřednictvím dekretů Rada ministrů rovněž přijímá prováděcí pravidla a nařízení.

Ministři vydávají prováděcí pravidla, nařízení, směrnice a příkazy.

Rada ministrů uzavírá mezinárodní smlouvy, je-li k tomu zmocněna zákonem. Národní shromáždění ratifikuje (nebo zamítá) mezinárodní smlouvy, které: jsou politické nebo vojenské povahy,

se týkají členství Bulharské republiky v mezinárodních organizacích,

se týkají úpravy státních hranic Bulharské republiky,

ukládají státu finanční závazky,

se týkají účasti státu v mezinárodní arbitráži nebo soudním řízení,

se týkají základních lidských práv,

mají dopad na užívání zákonů nebo ke svému vymáhání vyžadují přijetí nových právních předpisů,

výslovně vyžadují ratifikaci,

předávají Evropské unii pravomoci vyplývající z ústavy.

Legislativní proces

Přijetí ústavy

Novou ústavu přijímá Velké národní shromáždění (*Veliko narodno sabranie*), která má 400 členů.

Národní shromáždění může měnit veškerá ustanovení ústavy s výjimkou těch, která spadají do pravomoci Velkého národního shromáždění. Změna ústavy vyžaduje většinu tří čtvrtin hlasů všech členů Národního shromáždění ve třech hlasováních v průběhu tří různých dnů. Změna ústavy je do sedmi dnů od přijetí podepsána a vyhlášena ve státním věstníku předsedou Velkého národního shromáždění.

Zákonodárná iniciativa

V souladu s článkem 87 ústavy má kterýkoli člen Národního shromáždění nebo Rady ministrů právo předložit návrh zákona.

Národní shromáždění návrh zákona přijímá ve dvou čteních. V prvním čtení se návrh zákona projednává v celém znění. Členové mohou ve lhůtě stanovené Národním shromážděním předkládat písemné pozměňovací návrhy k návrhu, který byl přijat v prvním čtení. Ve druhém čtení Národní shromáždění návrh podrobně projedná a přijme. Přijatý návrh je zaslán prezidentovi Bulharské republiky, který podepíše dekret o jeho vyhlášení. Akt je vyhlášen ve státním věstníku a vstupuje v platnost tři dny po jeho zveřejnění, pokud v něm není uvedeno něco jiného.

Databáze právních předpisů

Státní věstník (*Darzhaven vestnik*) je zdarma přístupný na webových stránkách [státního věstníku](#). Jeho online verze obsahuje zákony vyhlášené Národním shromážděním, dekrety Rady ministrů, mezinárodní smlouvy a jiné právní akty, jakož i oznámení o veřejných zakázkách a koncesích atd.

Širokou škálu právních předpisů nabízejí komerční databáze právních předpisů, jako je [Apis](#), [Ciela](#) a [Juridical Encyclopaedia](#), nejsou ale bezplatné.

Poslední aktualizace: 20/07/2022

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.